

శాంతమ్మ

- లక్ష్మీరాఘవ

“అత్తగారు బాత్రూంలో జారిపడ్డారుట... ఫోన్ వచ్చింది.”

“ఎన్ని గంటలకు ఫోన్ వచ్చింది?”

“పన్నెండు గంటలకు”

“అప్పుడే ఫోన్ చేసి చెప్పాల్సింది. ఈ పాటికి వూరికి వెళ్లిపోయేవాణ్ణి కదా”

సమాధానం చెప్పలేదు భారతి. అత్తగారంటే తనకున్న అయిష్టతని ఎలాగోలా వ్యక్తపరుస్తుంది తను.

తల్లి శాంతమ్మను చూడడానికి, వీలైతే తీసుకురావడానికి బయలుదేరు తున్న కామేశంలో-

“నేనూ వస్తాను నాన్న” అంది కూతురు సుధ.

“నువ్వెక్కడికే...” ఇంకా ఏదో అనబోతున్న భారతితో-

“అమ్మా! నాకిప్పుడు సెలవులుకదా. అందుకే వెళ్లి నాన్నమ్మను చూసి వస్తాను. ఉండాలి వస్తే అక్కడే కొద్దిరోజులు ఉండి వస్తాను” ఖచ్చితంగా మాట్లాడుతున్న సుధకేసి మెచ్చుకోలుగా చూసాడు కామేశం.

కోడలు తప్పించుకోవాలని చూసినా మనమరాలు సేవ చేయడానికి సిద్ధం అవడం నచ్చింది అతనికి. డిగ్రీ పూర్తయిన సుధ ఎంపిఎల్లో చేరడానికి ప్రపేరవుతోంది. కారులో బయలుదేరారు కామేశం, సుధలు. నాలుగు గంటల ప్రయాణం ఆ పల్లెటూరికి.

నట్టింట్లో మంచంమీద పడుకుని ఉన్న శాంతమ్మ కామేశం, సుధ రావడంతో చాలా ఆనందపడింది. అప్పటివరకూ ఆమెను కనిపెట్టుకుని ఉన్న పనిమనిషి కమలకు కాఫీ వగైరాలు తయారు చేయమని పురమాయించింది.

సుధ నానమ్మ దగ్గరగా మంచం మీద కూర్చుని “ఎలా ఉన్నావు నాన్నమ్మా?” అంది.

“ఏదో జారిపడ్డాను. పాదం కాస్త బెణికింది అంతే. తొందరగా తగ్గిపోతుంది. ఫోన్ చేయొద్దురా అంటే ఆ రవిగాడు వింటేగా? ఫోన్ చేసి మిమ్మల్ని హడావుడి పెట్టినట్టున్నాడు. ఏమైనా

మీరు వచ్చారు నాకెంత సంతోషంగా ఉందో తెలుసా? రేపిపాటికి లేచి తిరుగాడనూ?” సంతోషంగా అంది శాంతమ్మ.

అమ్మ ఆనందాన్ని ఆస్వాదిస్తూ కాలువాపుని పరిశీలిస్తున్నాడు కామేశం. ఇంతలో రవి వచ్చాడు.

“ఎప్పుడొచ్చారు మామయ్యా? అవ్వ బాత్రూంలో కాలు జారినట్టుంది. నెమ్మదిగా పడడంతో కాలు ఫ్రాక్చర్ కాలేదుగానీ బాగా వాచింది. కమల చెప్పబట్టి వెంటనే వచ్చాను. ప్రక్క టౌను నుండి డాక్టర్ను తీసుకువచ్చి చూపించాను. కాలు వాచిందని, కట్టు కట్టుకుని, కాలుకి రెస్టు ఇవ్వాలని, కొద్దిరోజులు బెడ్మీద ఉండాలనీ చెప్పారు. మీకు ఫోన్ చేయవద్దని చాలాసార్లు అంది. కానీ నేనే మీకు తెలిపితే మంచిదని ఫోన్ చేసాను” అన్నాడు.

రవి కామేశానికి దూరపు బంధువు. ఆ వూళ్లోనే ఉంటాడు కాబట్టి శాంతమ్మకు ఏ అవసరం వచ్చినా ఆదుకుంటాడు. ఆపై కామేశం

కూడా రవి చూసుకుంటాడని నిశ్చింతగా ఉంటాడు. శాంతమ్మ పట్నం రావడానికి ఇష్టపడడంలేదు కాబట్టి ఇలాంటి ఏర్పాటు తప్పలేదు మరి కామేశానికి. అంత బాధ్యత వదలకుండా ఆస్తి విషయం ఇంకా శాంతమ్మే చూసుకుంటుందని భారతికి కోపం. భారతి స్వభావానికి అందరూ అలవాటుపడ్డారు.

శాంతమ్మ కదలకూడదు అనడంతో కామేశం టౌనుకు వెళ్లి డాక్టర్ను కలిసాడు. ఫ్రాక్చర్లేదు కాబట్టి కాలుకు పూర్తి రెస్టు ఇస్తే సరిపోతుందన్నాడు డాక్టర్. సుధ నాన్నమ్మ దగ్గరే కొద్దిరోజులు ఉంటానంది. సుధ ఇష్టంగా ఉంటానని అనడంతో అమ్మకు అవసరం అని కామేశం సుధను అక్కడే వదిలి వూరికి వచ్చేసాడు.

నాన్నమ్మకోసం వంట చేయడం, అన్నీ దగ్గరుండి కొసరి తినిపించడం, స్నానం, బట్టలు కట్టుకోవడంలో సహాయపడడం సుధకి ఎంతో ఆనందంగా ఉంది. తన దగ్గరి మనిషికి సహాయపడడం, ఉపయోగపడడం అన్నది సుధకి చాలా తృప్తినిచ్చింది. అంతేకాదు, కొద్దిరోజుల్లోనే నాన్నమ్మకు మానసికంగా ఎంతో దగ్గర అయింది. నాన్నమ్మ జీవితంలో ఎన్నో కోణాలు తెలిసిన చ్చాయి. శాంతమ్మ కూడా సుధ తన దగ్గరకు వచ్చి ఉండడం ఎంతగానో నచ్చింది. తనకు కష్ట సమయంలో మనమరాలు చేదోడువాదోడుగా ఉండడం ఆమెను ఎంతో కదిలించివేసింది. అందుకే ఎవ్వరికీ చెప్పని తన జీవిత విశేషాల్ని ఆప్యాయంగా మనమరాలి ముందు వుంచింది.

కర్ణాటక సరిహద్దులోవున్న చిన్న పల్లెటూరు శాంతమ్మ నాన్న రామచంద్రానిది. బహుచక్కని పిల్ల శాంత అని తెలిసి ఎన్నో సంబంధాలు వచ్చేవి. అనుకోకుండా రాయలసీమ నుండి జమిందారీ కుటుంబం నుండి వచ్చిన సంబంధం కొంచెం ఆలోచింపజేసింది. అంతటి సంబంధానికి తాము తూగగలమా అని సందేహపడ్డాడు రామచంద్రం.

‘బంగారంలాంటి సంబంధం... ఒక్కగానొక్క కొడుకు. అందమైన పిల్ల కావాలని వాళ్ల కోరిక. మీ అమ్మాయి అందం గురించి తెలిసి వచ్చింది సంబంధం. అయినా కూతుర్ని కలిగిన కుటుంబానికి ఇవ్వాలని, కోడల్ని తక్కువస్థాయి కుటుంబం నుంచి తెచ్చుకోవాలనీ అంటారు. ఇక మీకు ఎందుకు అభ్యంతరం? పిల్లని చూసుకోవడానికి రానివ్వండి. కుదిరితే అమ్మాయి అదృష్టం’

“పిల్ల మాకు నచ్చింది” అని అప్పటికప్పుడు తాంబూలాలు పుచ్చుకుని తన చేతికున్న వంకీని తీసి కానుకగా పెట్టింది వరుడి తల్లి సుభద్రమ్మ.

అలా శాంత చిన్నవయస్సులోనే పెళ్లయిపోయింది. భర్త కృష్ణ వెంట కాపురానికి వెళ్లిపోవడమూ జరిగింది.

రాయలసీమలోని చిన్న పల్లెటూరులో జమిందారీ కుటుంబానికి కోడలుగా రావడం గొప్పగా అనిపించింది. అందులోనూ అందమైన భర్త, కలిగిన కుటుంబం ఎంత మందికి దొరుకుతుంది? అనుకుంది తృప్తిగా.

వచ్చిన వారం లోపలే ఓరోజు సుభద్రమ్మ కోడలికి జడ వేస్తూ “అందంగా ఉండే కోడలు రావాలని ఎంతో వెదికాము శాంతా. పెళ్లి చూపుల్లో నిన్ను చూడగానే నువ్వే తగినదానివనుకున్నాము. ఇక నీ అందంతో కృష్ణను కట్టి వడేయాలి సుమా. నువ్వు తప్ప ఎవ్వరూ అతని కంటికి కనిపించకూడదు”

అత్తగారి మాటలు అర్థంకాలేదు శాంతకు.

‘అందంతో కట్టిపడేయాల్సిన అవసరం ఏమిటి? అతను కూడా అందగాడేకదా?’ సందేహం వచ్చింది శాంతకు.

మధ్యవర్తి అన్న మాటలు ఆలోచింపజేసాయి రామచంద్రాన్ని. జాతకాలు కుదిరాయి. పిల్లని చూసుకోవడానికి వస్తామని కబురు పెట్టారు.

అసలే అందమైన శాంత కుందనపుబొమ్మలా, ముచ్చటగా కూర్చుంది చాపమీద. వరుడు, తల్లితండ్రి వచ్చారు. తల ఎత్తి చూడాలని ఉన్నా సిగ్గు తలెత్తనివ్వలేదు.

“నీ పేరేమిటమ్మా?” అన్న వరుడి తల్లి మాటలు విని “శాంత” అని తలెత్తి చూసింది.

‘అబ్బ... ఎంత బాగున్నాడు’ అని అనుకోక తప్పలేదు. దృఢంగా, మంచి ఎత్తుతో, ఉంగరాల జుట్టుతో, చురుకైన చూపుతో ఓ రాకుమారుడిలా ఉన్నాడు. రామచంద్రానికి తృప్తినిచ్చింది.

ఓ ఆర్యేలు రాత్రి పగలు తేడా లేకుండా చిలిపిగా గడిచాయి. భర్త తనను వదిలి ఉండలేదేమోనన్నంతగా పొద్దు గడపడం అయింది. ఆపై వేవిళ్లు.. భర్త దగ్గరకు చేరినా నిరాసక్తయింది. తన కడుపులో పెరుగు తున్న బిడ్డమీద మమకారం ఎక్కువైంది.

కృష్ణలో కూడా కాస్త మార్పు వచ్చింది. ముందులాగా ఎప్పుడూ భార్యను అంటి పెట్టుకుని ఉండడంలేదు. అప్పుడప్పుడూ రాత్రిళ్లు ఆలస్యంగా రావడం జరుగుతున్నా పట్టించుకునే ఆరోగ్యం తనకు లేకపోవడంతో నిర్లిప్తంగా ఉంది.

కడుపులో కదులుతున్న పాప అన్నివిధాలా దగ్గరవుతున్న భావన వచ్చింది.

సుభద్రమ్మకు కాస్త ఆందోళన ఎక్కువైనట్లు అనిపించింది. కృష్ణ ఎన్నింటికి వచ్చాడు? ఎక్కడికి వెళ్లాడు? ఇలా ప్రశ్నలతో వేధించేది.

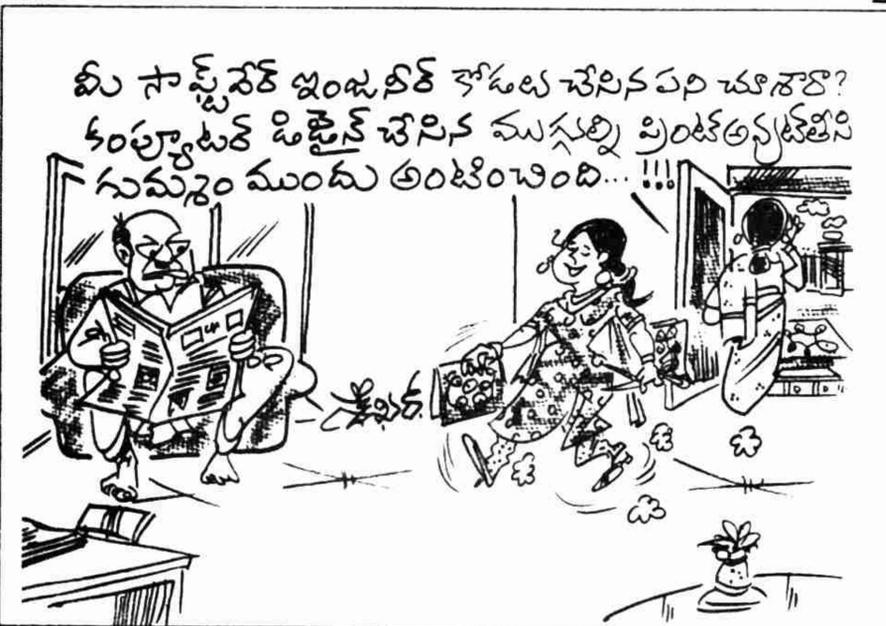
చివరికి ఒకరోజు శాంతను కూర్చోబెట్టి అసలు కథ చెప్పింది. కృష్ణకు

మునిగిపోబోతున్న మాల్టీవులు

ఆసియాలో అతి చిన్న దేశంగా పేరొందిన మాల్టీవులు 26.7.1965 తేదీన బ్రిటీష్ సామ్రాజ్యం నుంచి స్వతంత్రం సంపాదించాయి. ఇటీవలి గ్లోబల్ వార్మింగ్ వలన నేడు భూగోళంపై అతి తక్కువ సముద్ర మట్టం (4 అడుగుల 11 అంగుళాలు) గల దేశంగా నమోదైంది. ఇదే తీరున భూతల ఉష్ణం కనుక పెరిగితే వచ్చే 50 ఏళ్లలో 60 సెం.మీ ఎత్తున సముద్ర నీటిమట్టం పెరిగిపోతుంది. ఈ లెక్కన వంద సంవత్సరాల తరువాత మాల్టీవులన్నవి మిగలవు. పూర్తిగా సముద్రంలో మునిగిపోతాయి.

-తటవర్తి

చెడు అలవాట్లు ఎక్కువ అవడంతో దూర ప్రాంతాల సంబంధాల కోసం వెదికారు.

అందులోనూ అందమైన పిల్లకోసం వెదికారు. అలా అయితే అతను ఇతర ఆడవాళ్ల దగ్గరకు వెళ్లే ప్రసక్తి ఉండదని. అందుకే శాంతను నీ అందంతో ఆకట్టుకో అని హెచ్చరించేది సుభద్రమ్మ. కానీ ఇక్కడ సుభద్రమ్మ పొరపాటు పడింది. కృష్ణకు కావాల్సింది అందం కాదు వెరైటీ. శాంతతో ఆరునెలలు కాపురం చేయగానే బోరుకొట్టి వెరైటీ కోసం వేరే ఆడవాళ్ల దగ్గరకు వెళ్లేవాడు.

ఇలాంటిదేమీ ఊహించలేని శాంతకు భర్త ఎందుకు ఆలస్యంగా వస్తున్నాడో తెలిసేదికాదు. ఇలా అని అత్తగారు తెలియజెప్పాక చాలా నీరసించి పోయింది.

అలా ఏడవ నెలలోనే పుట్టింటికి ప్రయాణమయింది. తన సంసారం గుట్టు తండ్రికి చెప్పడం ఇష్టంలేక పైకి మామూలుగా కనిపించినా మానసికంగా కృంగిపోయింది.

అందుకేనేమో అర్థాంతరంగా నొప్పులు వచ్చి ఎనిమిదవ నెలలోనే పుట్టిన బిడ్డ చనిపోవడం జరిగింది. అద పెద్ద షాక్ అయింది శాంతకు.

ఆ తరువాత అత్తవారింటికి రావడం, మళ్లీ కాపురం మామూలుగా జరిగిపోయింది.

అలా వచ్చినప్పుడు అత్తవారింట్లో వేమక్క అనే కొత్త మనిషి పనిచేస్తూ కనిపించింది.

వేమక్కకు భర్త చనిపోయి అత్తగారు బాగా వేధిస్తూ ఉంటే శాంత మామగారి దగ్గరకు పంచాయితీకి వచ్చింది. భర్త పోయినా ఆ ఇంటి కోడలిగా ఆస్తిలో వాటా కావాలని ఆవిడ వాదన. అందుకు అత్తింటివాళ్లు ఒప్పుకోలేదని శాంత మామగారి దగ్గరకు వచ్చింది. అప్పటికాలంలో ఇలాంటి తగాదాలు కోర్టుదాకా వెళ్లకుండా వూరి పెద్ద పరిష్కారం చూపి తీర్పును ఇచ్చేవారు.

ప్రజలు దానికి కట్టుబడి ఉండేవారు కూడా. వేమక్కను కొద్దిరోజులు వదిలి వెళితే నచ్చచెబుతానని అనడంతో వేమక్క ఇక్కడే ఉండిపోవడం జరిగింది. శాంత కంటే కొంచెం వయస్సు పెద్దదే. భర్త లేక కొంచెం నిరాశగా ఉన్నట్లు ఉండేది.

ఒకరోజు శాంతకు వంటింట్లో పని ఆలస్యం అవడంతో లేటుగా మంచి నీళ్ల చెంబు తీసుకుని పడకగదికి వెళ్లబోతూ ఉంటే ఆ గదిలోనుండి తడబాటుగా బయటకు వెళ్తున్న వేమక్కను చూసి షాకయింది శాంత.

ఇన్నిరోజులు బయట ఏమి తిరుగుళ్లు తిరిగినా పట్టించుకోకపోయినా ఏకంగా తమ పడక గదిలో వేరే ఆడమనిషిని రప్పించుకున్నాడని తెలిసి అసహ్యమేసింది.

లోపలకు వెళ్లగానే కృష్ణ ఏమీ ఎరగనట్టు మామూలుగానే ఉన్నాడు. ఆ మంచంపై పడుకోవడానికి మనస్కరించక చాప వేసుకుని కింద పడుకుంది శాంత.

మరుసటిరోజు శాంతను తప్పించుకుని తిరిగింది వేమక్క. ఏమిటని నిలదీస్తే 'అయ్యగారు ఎంత వద్దని చెప్పినా వినలేదమ్మా' అంది. ఆపై శాంతకు మళ్లీ వేవిళ్లు. దానితో సతమతమవుతుంటే వేమక్క పెరట్లో వాంతి చేసుకోవడం గమనించింది.

జరిగిందేమిటో అర్థమయింది శాంతకు. కడుపు పోవడానికి ఏదో నాటు మందులు వాడినా లాభం లేకపోయింది వేమక్కకు. శాంత ఆరోగ్యం కూడా కాస్త ఆందోళనకరంగా ఉంది.

అప్పుడు ఆలోచన చేసింది శాంత. తనతోపాటుగా వేమక్కను తోడుగా పుట్టింటికి తీసుకువెళతాను అని మామగారికి చెప్పి ఆవిడ పంచాయితీ మరీకొన్ని నెలలు వాయిదా వేయించింది. పుట్టింట్లో ఇద్దరికీ కాన్పుల య్యాయి.

శాంత బిడ్డ పురిట్లోనే పోవడంతో వేమక్క బిడ్డను తన కొడుకుగా తెచ్చు కుంది అత్తింటికి.

ఎటువంటి పరిస్థితుల్లోనూ ఈ విషయం బయట పెట్టకుండా వేమక్క దగ్గర ప్రమాణం చేయించుకుంది.

తన కొడుకు జమిందారీ వారసుడుగా అవుతాడన్న తృప్తితో వేమక్క మారుమాట్లాడక వెళ్లిపోయింది. ఆమె కొడుకును అలా తన కొడుకుగా పెంచింది కామేశాన్ని.

అత్తవారింట్లో ఎవరికీ తెలియని రహస్యం. అది తల్లికి తండ్రికి తెలిసినా కూతురి కాపురం కోసం అది మనసులో దాచుకోక తప్పలేదు.

★★★

“ఇన్నిరోజులకు మీ నాన్న రహస్యం నీకు చెప్పాను సుధా. ఎందుకో ఇలా చెప్పాను. ఈ రహస్యం నాతోనే అంతం అయితే బావుండేది” బాధగా అంటున్న నాన్నమ్మను ఆప్యాయంగా చూసింది సుధ.

“తాతయ్య చేసిన ఒక తప్పుని సరిదిద్దావు సరే. ఇంకా మిగిలిన సంబం ధాల కథలేమిటి?”

“ఇది నా కళ్లెదుట జరిగిన కథ సుధా. అతని సంతానాన్ని గాలికి వదిలే యలేననుకున్నాను. ఒకవేళ నా బిడ్డ బ్రతికి ఉండి ఉంటే ఇద్దరినీ నాకు పుట్టిన కవలలుగా చెప్పేదాన్ని.”

“అంటే ఇంకా ఎక్కడా ఇలా పుట్టి ఉండరని గ్యారంటీ ఏమిటి?”

“నిజమే. అతని బలహీనతకు ఎందరో ఆడవాళ్లు బలయి ఉండవచ్చు. కానీ నాకు తెలిసిన మనిషికి మాత్రం నేను న్యాయం చేసానని అనుకున్నాను అంతే.”

“చాలా రిస్కు తీసుకున్నావు నాన్నమ్మా. నాన్న అచ్చు గుడ్డినట్లు తాత య్యలాగా ఉన్నాడు కాబట్టి సరిపోయింది. తల్లిని పోలి వుంటే ఏం చేసేదా నివి?”

“అది నా అదృష్టం. దేవుడు నావైపే ఉండి నేను చేసిన పనికి సహాయప డాడని అనుకుంటాను.”

“మరి తాతయ్యకు ఎప్పుడు బుద్ధి మారినట్లు?”

“చివరిదాకా మారలేదు. అందుకే చివరకు మంచానపడి అన్నిరోజులు గడపాల్సి వచ్చింది. మీ తాతయ్యను మార్చలేకపోయానుగానీ నా కొడుకు విషయంలో మాత్రం చాలా జాగ్రత్తపడ్డాను. కామేశానికి ఈ పోకడలు సోక కుండా ఉండడానికి దూరంగా హాస్టల్లో ఉండి చదివించాను. వూరికి వచ్చినా నీడలా కాపాడాను. నేను కోరిన వ్యక్తిత్వం అతనికి వచ్చింది. ఆ తృప్తి చాలు నాకు.”

“ఏదో పాతకాలపు నాన్నమ్మవనుకున్నాను. చాలా చక్కగా ప్లాను చేసావు. మరి నీవు మాత్రం ఇక్కడ ఉండడం ఎందుకు? మా దగ్గరకు వచ్చే యవచ్చుకదా.”

“ఇక్కడి ఆస్తిపాస్తులన్నీ నేను చూసుకోకపోతే కామేశం రావాల్సివ వస్తుందికదా. అటువంటి పరిస్థితిలో ఎప్పుడైనా బలహీన క్షణాలలో మీ తాత లక్షణాలు తెరమీదకు వస్తాయనే జాగ్రత్తపడ్డాను. అందుకే ఇక్కడి ఆస్తులు నెమ్మదిగా అమ్మివేస్తూ వస్తున్నాను. డబ్బు మీ నాన్నకు ఇస్తు న్నాను. ఆస్తి కరిగించివేస్తున్నానని మీ అమ్మకు నా మీద కోపం. కామేశాన్ని వూరికి రానీయకుండా చేసాననే అపార్థం చేసుకుంది.”

“మా నాన్నమ్మ ఎంత ముందు చూపుతో ఇలా చేస్తున్నదని మా అమ్మకేం తెలుసు? మా మంచి నాన్నమ్మ...” అంటూ ఆప్యాయంగా కౌగ లించుకుంది సుధ.

తనకు పుట్టకపోయినా భర్త సంతానాన్ని తనదిగా ఎంతో సంస్కారవం తంగా తనకు పుట్టిన బిడ్డగా వంశాన్ని నిలపడానికి, తండ్రి లక్షణాలు కొడు కులో ఎక్కడ కనిపిస్తాయేనని జీవితాంతం కాపాడుకుంటూ తనదైన శైలిలో ఒక పరిష్కారాన్ని ఎంచుకున్న 80 ఏళ్ల శాంతమ్మ ఎంతో ఉన్నతంగా కని పించింది సుధకు.

ఆమె గొప్పతనాన్ని ఎలుగెత్తి చాటాలనిపించినా ఏదో బలహీన క్షణా లలో తనతో పంచుకున్న తమ వంశ రహస్యాన్ని తన గుండెలో భద్రంగా దాచి తాళం వేసింది సుధ... నాన్నమ్మ తనపై వుంచిన విశ్వాసానికి తల వంచుతూ.

★

కత్రినా కొత్త ఇంటి మోజు

కత్రినా కైఫ్ అర్జంట్గా తను వుంటున్న ఇంటిని ఖాళీ చేసేయాలను కుందోందిట. ముంబయి బాంద్రాలో సల్మాన్ ఖాన్ ఫ్లాట్కి దగ్గరలోనే ఆమె ప్రస్తుతం వుందోంది. అయితే సడెన్గా తను ఇల్లు మారాలనుకుంటు న్నట్లు, కాస్త మంచి ఇంటిని వెతికి పెట్టమని ఇళ్ల బ్రోకర్లకి చెప్పిందిట కత్రినా. సముద్రతీరానికి దగ్గరలో సముద్రం సుందర దృశ్యం కనిపించే ఇల్ల యితే మరీ మంచిదని సెలవిచ్చిందిట. ఇంటికి చేరాక ప్రకృతిని ఆరాధిస్తూ ఎంజాయ్ చేయాలని అనుకుంటున్నట్లుందని సినీజనాలు గుసగుసలాడే సుకుంటున్నారు.

